

מחודדים

ת"ר ושננתם שיהיו דברי תורה מחודדים בפ"ך (קידושין ל.)

**אחינו כל בית ישראל התתונים בצרה ובשפיית העומדים
בין בים ובין ביבשה המקום ירחם עליהם וישיעם
ויציאם מצרה לרוחה ומאפילה לאורה ומשעפוד
לגאולה השתא בעגלה ובזמן קריב ונאמר אמן:**

מערכת: 073-249-0403
sikumhadaf12@gmail.com

לע"נ

הגה"ח ר' פינחס רוזנבוים זצ"ל
נלב"ע כ"ז ניסן תשע"ז

גליון
326

בבא קמא דף נ"א. יום שב"ק פרשת ויגש י"א טבת תשפ"ד

'דיני בור'

דף נ"א - ע"א

שור שנפל ליאור אם הבעלים המתין מעת לעת או עמדה והלכה סימן שאינה טריפה (עמדה - צריכה בדיקה, הלכה אינה צריכה בדיקה, שהתה מעת לעת - משמע מכה"ג שצריכה בדיקה) ואם שחטה כשרה, אם שחטה קודם אם היה עמוק ו' הבהמה טרפה כיון שמכריסה עד הארץ גבוה ד' נמצא שנפלה ונחבט בעשרה טפחים שיש בו כדי לעשות טריפה.

בית הסקילה היה גבוה שתי קומות ועם קומה של הנסקל ג' קומות, ולא עושים פחות מזה משום 'ואהבת לרעך כמוך' ברור לו מיתה יפה שימות מהר, ולא עושים יותר מזה משום שמנוול ונעשה אברים (מהסוגיא משמע שדין טריפות אדם כדן טריפות בהמה וקשה לר"ת שמחלק ביניהם).

'כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך וכו' כי יפול הגופל ממנו' שחייב במעקה רק אם יפול הגופל ממנו לרשות הרבים אבל אם רשות הרבים גבוה מהגג עשרה טפחים פטור.

משנה. אחד חפר בור תשעה טפחים והשני השלים לעשרה ועשה בור שיש בו כדי להמית - לרבי האחרון חייב אם נפל שם שור ומת ושניהם חייבים אם ניזק, **לחכמים** השני חייב גם על נזקין והראשון פטור שנאמר 'כי יכרה איש בור' אחד ולא שנים, [והתורה בא לחייב מי שעשה בור למיתה וכמו שנאמר והמת יהיה לו, ועל כרחך התורה לא בא לפטור הראשון אם מת השור שהרי הוא לא עשה בור למיתה ועל כרחך התורה בא לפטור מניזקין].

'כי יפתח איש בור' איש למעט שאם שור כרה בור בעל השור פטור.

'והמת יהיה לו' למעט שאם נפל שם קרבן שיש בו מום אע"פ שהוא של הבעלים [ואינו נתמעט 'מרעהו' וכגון בכור ששייך לכהן או שאר קרבן, ואף שפדהו הבעלים], מכל מקום בעל הבור פטור כיון שאין המת שלו שאין ראוי להאכיל לכלבים.

שניים ששלחו שליח לחפור בור המשלחים פטורים והחופר חייב שאין שליח לדבר עבירה.

בור של שני שותפים שניהם חייבים בה, כגון בחצר

דף נ"א - ע"ב

של שניהם [לרבי עקיבא שחייב על בור ברשותו והפקירו רשותו ולא בור], או שכרה הראשון ט' והשני הוסיף טפח שלרבי שניהם שותפים בה לנזקין, או ששניהם עקרו חוליא בבת אחת והשלימו לעשרה.

אחד חפר בור תשעה ובא אחר והשלים לעשרה - לחכמים השני חייב בין אם מת בין אם הוזק, **לרבי** האחרון חייב אם מת ושניהם חייבים אם הוזק (ראשון ח' ושני ט' גם לחכמים שניהם חייבים).

אחד חפר בור עשרה והשני השלים לעשרים (וה"ה ל"א) והשלישי השלים לשלושים ונפל שם שור ומת **ללישנא קמא לרב זביד** גם לחכמים כולם חייבים כיון שגם הראשונים עשו בור שיש בו כדי להמית, **ללישנא בתרא לרב זביד** לחכמים הראשונים פטורים, ולרבי שניהם חייבים ואם לא עשו הראשונים הבל וחבט מיתה רק האחרון חייב.

הניח אבן על פי בור תשעה והשלים לעשרה - לחכמים אחרון חייב לנזקין ולמיתה ולרבי אחרון חייב במיתה ושניהם חייבים בנזקין אע"פ שהוסיף בבור למעלה ולא עשה הבל למטה.

איבעיא באחד חפר בור תשעה והשני השלים לעשרה וחזר האחרון ומילא הטפח שכרה בעפר, או סילק אבניו אם רק הראשון חייב בנזקין כיון שהשני סתם הטפח שכרה, או כיון שחפר טפח עשירית נעשה בור של השני אף על פי שסתמו וחייב בנזקין.

בור חלל עשרה וחלק מים - שמונה ושתי טפחים מהם מלא במים דינו כבור עשרה שכל טפח מים מוסיף הבל מיתה כחלל בשתי טפחים, ואיבעיא בבור תשעה וטפח אחד מים כיון שאין ב' טפחים של מים אין בו הבל או כיון שהבור עמוק יש בו הבל מיתה, בור ז' וג' טפחים מים כיון שיש הרבה מים יש הבל מיתה או כיון שאינו עמוק אין בו הבל מיתה.

חפר אחד בור עשרה והשני הרחיבה - ללישנא קמא לרב אשי אם מת בהבל השני פטור שהרי מיעט הבל מיתה, ואם מת בחבטה חייב שהרי הוסיף בחבטת הבור, **ללישנא בתרא** אם נפל במקום שהרחיב חייב ואם נפל במקום אחר פטור.

בור שהעומק כרוחב יש אומרים שיש בו הבל עד שיהא רחבה יתר על עומקה ואז אין בו הבל, ויש אומרים שאין בו הבל עד שיהא עומקה יותר על רחבה.

לשוורים שידע שהגמלים יקלקלו הכיסוי וחייב, אם לא שכיח כלל הוא אונס ופטור, אם גמלים באים לפרקים ונפלו שם גמלים פושע הוא וחייב, אם נפלו שם שוורים **ללישנא קמא** הוא ספק, **ללישנא בתרא** חייב כיון שבאים לפרקים.

כסהו בכסוי שיכול לעמוד רק בפני שוורים ולא לגמלים ושכיח גמלים והתליע מתוכו לא אומרים מיגו שהוא פושע אצל גמלים הוא גם פושע לעניין התלעה (ואינו חייב משום שהוא תחילתו בפשיעה וסופו באונס שאין האונס מחמת הפשיעה, ולאביי גם כשאינו מחמת הפשיעה חייב, ולר"י מיירי בכיסוי שאם גמלים עוברים נפתח מיד והוא תחילתו וסופו באונס לעניין שוורים).

נפל לתוכו שור שהוא חרש שוטה וקטן או פקח ומהלך בלילה חייב, אבל שור פקח ומהלך ביום פטור ולא אומרים מיגו שפושע לעניין חרש פושע נמי לעניין פקח.

בבא קמא דף נ"ג . יום ב' פרשת ויחי
ל"ג מנחה תשפ"ד

שור שדחף לבור/שור פסולי המוקדשים

דף נ"ג - ע"א

בור שחייבה עליו התורה ברשות הרבים - לרב הוא משום הבל, ולכן אם נפל על פניו שמת מן ההבל חייב, אבל נפל על גבו שמת מן החבטה פטור שקרקע עולם הזיקו, ואם נתהפך חייב בין אם נפל על פניו או על גבו כיון שמת מחמת ההבל, ואם נפל בבור ברשותו חייב גם בנפל על פניו ומת מחמת חבטה מקרקע כיון שמת מחמת חבטה בקרקע המזיק, **לשמואל** חייב ברשות הרבים גם בנפל על גבו שבור שחייבה עליו תורה היינו משום הבל וכל שכן משום חבטה.

נתקל בבור מקול כריית הבור ונפל ונחבט בקרקע שאחורי הבור, פטור גם לשמואל שסובר שבור שחייבה התורה היינו גם לחבטו (עי' תוספות דף נ': משום שלא נחבט בקרקע הבור או משום שקול הכרייה גרם לו ליפול).

שור שדחף שור חבירו לבור - לחכמים עשה השור כל ההיזק ולכן אם הוא מועד משלם נזק שלם ואם הוא תם משלם חצי נזק ובעל הבור פטור (שגזירת הכתוב ונפל שמה שור או חמור היינו מעצמו), **לרבי נתן** אם שור הנגחן הוא מועד בעל השור משלם מחצה ובעל הבור משלם מחצה (בשור חרש שוטה וקטן אבל פקח פטור אפילו דחפו שור לתוכו שמתרחק כל כך שאין שוורים אחרים יכולים להפילו בתוכו) בין אם נאמר שכל אחד עשה כל ההיזק בין אם כל אחד עשה חצי ההיזק, ואם שור הנגחן היה תם בעל הבור משלם ג' חלקים ובעל השור רביע, שאם שכל אחד מהם עשה כל ההיזק בעל השור טוען כיון שבלאו השותפות עלי לשלם מחצה אם כן עם השותף עלי לשלם רביע ובעל הבור ג' חלקים, ואם כל אחד עשה חצי ההיזק הניזק אומר לבעל הבור אני מצאתי שורי מת בתוך בור שלך מה שאינו יכול להשתלם מבעל השור אשתלם ממך. **שור שנפל לבור מקול הכרייה ומת**, הכורה פטור שגרמא הוא, אם הבור היתה כרויה לפני כן מבעל הבור, ובעל הבור חייב נזק שלם לרבי נתן כיון שהשור נמצא מת בתוך בור שלו שסובר שכל מקום שאי אפשר להשתלם מהכורה משתלם מבעל הבור.

בור של שני שותפים היה הראשון דולה מן הבור ובא חבירו ואמר הנח לי ואני אדלה מים - לחכמים כיון שהניחו משתמש הראשון פטור והשני חייב שסוברים אין ברירה (והשותפים שנדרו הנאה זה מזה אסורים להיכנס לחצר שמקפידים אבל בבקעה מותר שלא מקפידים) והשני נעשה שואל על חלק של הראשון וכולו מוטל עליו לשמרו, **לרבי אליעזר בן יעקב** כיון שמסר לו הכיסוי נעשה שומר על כולו אבל לא מסר לו הכיסוי שניהם חייבים שסובר יש ברירה וכל אחד ממלא משלו.

המוכר בור לחבירו ורוצה לקנות בקניין חזקה צריך המוכר לומר לו לך חזק וקני, ואם מסר לו הכיסוי הוא כמו שאמר לך חזק וקני וכיון שנשתמש בו קנה בחזקה.

בבא קמא דף נ"ב . יום א' פרשת ויחי
י"ב טבת תשפ"ד

קניין חזקה ומשיכה/כיסוי הבור

דף נ"ב - ע"א

הקונה בית לחבירו ורוצה לקנות בקניין חזקה צריך המוכר לומר ללוקח לך חזק וקני, וכיון שמסר לו המפתח הוא כמו שאמר לך חזק וקני (מסר לו המפתח חייב לבדוק חמץ, נעילת דלת לרשב"ם לא הוי קניין חזקה לר"י קנה).

המוכר עדר לחבירו ורוצה לקנותו בקניין משיכה צריך המוכר לומר לך משוך וקני, אם מסר לו הזוג שמקרקש בה לפני העדר וכל העדר הולך אחריו הוי כאומר לך משוך וקני, ולר' יעקב אם מסר לו עז חריף ההולך בראש העדר הוא כאומר לך חזק וקני.

רועה שמתרגז על העדר מנקר עיני העז ההולך בראש העדר ונופלת בבורות וכל העדר אחריה, כך כשהמקום נפרע ממנה להם פרנסים שאינם מהוגנים.

משנה . בור של שני שותפים וכסהו הראשון כראוי והתליע מתוכו ובא השני ומצאו מגולה ולא כסהו השני חייב, והראשון פטור **לרב** עד שיבוא ויראה מגולה (לתוספות עד שיצא קול שהבור מגולה), **לשמואל** עד כדי שיודיעוהו, **לרבי יוחנן** עד כדי שיודיעוהו וישכור פועלים ויכרות ארזים ויכסהו (וגם לשני נותנים שיעור זה).

התליע מתוכו ונפל לתוכו שור או חמור אם כסהו כראוי ומת פטור, לא כסהו כראוי ונפל לתוכו שור או חמור ומת חייב.

נפל מקול הכרייה בעל הבור חייב אם נפל לפניו אפילו אם השור פקח, לאחריו פטור.

נפל לתוכו שור וכליו ונשתברו או חמור וכליו ונתקרקעו חייב על הבהמה ופטור על הכלים, שבור פטור בו על הכלים.

נפל לתוכו אדם אפילו בן או בת עבד ואמה ומתו פטור מגזירת הכתוב שבור פטור בו על מיתת אדם.

דף נ"ב - ע"ב

כסהו בכסוי שיכול לעמוד רק בפני שוורים ולא לגמלים ובאו גמלים וקלקלו הכיסוי ובאו שוורים אחר כך ונפלו לתוכו, אם שכיח שם גמלים פושע הוא גם

אחד שור ואחד כל בהמה חיה ועוף שוה לעניין נפילה בבור שנאמר 'כסף ישיב לבעליו' כל דבר שיש לו בעלים, להפרשת הר סיני שנאמר 'אם בהמה' וחיה בכלל בהמה, 'אם' לרבות עופות, לתשלומי כפל שנאמר 'על כל דבר פשע', להשבת אבידה שנאמר 'לכל אבידת אחיך', לפריקה וחסימה וכלאים שלומדים בגזירה שוה משבת. אדם מותר לחרוש ולמשוך עם כל הבהמות אע"פ שלומדים כלאים משבת ובשבת אדם מזהר כבהמה, משום שנאמר 'למען ינוח עבדך ואמתך כמורך' התורה הקישה עבד ואמה לבהמה רק למנוחה בשבת ולא לאיסור אחר.

בבא קמא דף נ"ה. יום ד' פרשת ויחי ט"ו טבת תשפ"ד

דיני כלאים/שמירת שור

דף נ"ה - ע"א

בדברות האחרונות נאמר בהם טוב ולא בלוחות ראשונות הואיל וסופו להשתבר וחס ושלום פסקה טובה מישראל.

הרואה אות ט' בחלום סימן יפה לו הואיל ופתח בו הכתוב לטובה באות ט' שכתובה ראשון בתורה נאמרה לטובה.

הרואה תיבת הספר בחלומו סימן שחסו עליו מן השמים ופדאוהו.

כל העופות כלאים זה בזה מין בשאינו מינו, גם טווס ופסיוני אף על פי שגדלים זה אצל זה.

אווז ואווז הבר כלאים זה בזה - לאביי שאווז הבר ביצי הזכרית ניכרים ובאווז הם מבפנים, לרב פפא אווז הבר אינו טוען ביצה שניה עד שתלד ראשונה אבל אווז טעונה כמה ביצים בטעינה אחת.

המרביע שני מינים שבים לוקה שלומדים בגזירה שוה מלמינהו שביבשה.

איבעיא בקשר קרון לעז ודג אם יש בו איסור כלאים, כיון שהעז אינו יורד לים ודג אינו עולה ליבשה פטור או כיון ששניהם במקום חיוב יש איסור, אבל חיטה בארץ ושעורה בחוץ לארץ פטור שכלאים אינו נוהג בחוץ לארץ.

הדרן עלך פרק שור שנגח את הפרה

דף נ"ה - ע"ב

פרק ששי - הכונס

משנה. הכונס צאן לדיר - אם נעל בפניה כראוי בדלת שיכולה לעמוד ברוח מצויה ויצאה והזיקה פטור גם לרבי מאיר שקרן מועד צריך שמירה מעולה, שהתורה מיעטה בשמירת בור אש שן ורגל, אם לא נעל בפניה בדלת שיכולה לעמוד ברוח מצויה חייב.

נעל בפניה כראוי ונפרצה בלילה (אבל ביום חייב שיש קול ומסתמא ידע שנפרצה, ובלילה פטור אפילו נודע לו שאין לו לטרוח יותר מדאי

הניח אבן על שפת הבור הכרויה ובא שור ונתקל באבן ונפל בבור - לחכמים בעל האבן חייב בכל ההיזק משום בור שהוא גרם הנפילה, ולרבי נתן משלמים בין שניהם.

דף נ"ג - ע"ב

שור הדיוט שנגח יחד עם שור פסולי המוקדשים (בכור בעל מום) שהוא פטור שאינו של רעהו - לרבנן אם שור ההדיוט תם משלם רביע ואם הוא מועד משלם חצי הואיל שיש לו שותף, ולרבי נתן תם משלם חצי ומועד משלם נזק שלם אף על פי שיש לו שותף כיון שאי אפשר להשתלם מן ההקדש משתלם מן ההדיוט (אע"ג שלא שייך סברא ששורי מצאתי בבור אלא משום שעשה כל ההיזק).

שור ואדם שדחפו אדם לבור, לעניין נזקין לרבי נתן כולם חייבים (אם האדם דחף בכוונה הוא חייב בכל, ואם השור תם בעל הבור משלים) ולחכמים בעל הבור פטור, לעניין ד' דברים ודמי ולדות רק האדם חייב, לעניין כופר ושלושים של עבד רק בעל השור חייב (רק בדחף כל אחד בפני עצמו) דחפו כלים בעל הבור פטור, דחפו שור פסולי המוקדשים בעל הבור פטור שנאמר 'והמת יהיה לו' שאינו חייב אלא אם נפל שם מת שהבעלים יכול למכור הנבילה אבל שור פסולי המוקדשים טעון קבורה.

בבא קמא דף נ"ד. יום ג' פרשת ויחי י"ד טבת תשפ"ד

כלים בבור/שור פקח בלילה וביום

דף נ"ד - ע"א

ונפל שמה שור או חמור - לחכמים ממה שלא כתוב ונפל שמה הנופל על כרחך הפסוק למעט שור ולא אדם חמור ולא כלים, לרבי יהודה כלים חייב בבור משום 'או' לרבות כלים.

לא אומרים 'ונפל שמה שור או חמור' הוא כלל ופרט ואין בכלל אלא מה שבפרט או שהוא כלל ופרט וכלל משום שנאמר אחר כך 'בעל הבור ישלם', ואינו חייב בעופות משום שנאמר 'כסף ישיב לבעליו' כל דבר שיש לו בעלים.

לרב בור שאמרה תורה היינו להבל, גם בכלים שייך היזק הבל [לולי המיעוט בכלים או לרבי יהודה שמחייב בנזקי כלים בבור] בכלים חדשים הנשברים על ידי ההבל.

דף נ"ד - ע"ב

נפל לתוך הבור שור שהוא חרש שוטה וקטן וסומא ופקח בלילה חייב, אבל נפל לתוכו שור פקח ביום פטור, שהשור צריך לעיין בשעה שהולך.

משנה. בדברות ראשונות נאמר 'ויום השביעי שבת לה' אלו קיך לא תעשה כל מלאכה וכו' ובהמתך', ובדברות אחרונות נאמר 'ושורך וחמורך וכל בהמתך', ולא דורשים אותו ככלל ופרט וכלל ומה הפרט דבר שנבלתו מטמאה במגע ומשא ולא עופות משום 'וכל בהמתך' הוא ריבוי לרבות עופות וכל בעלי חיים.

באפילה) או שפרצו ליסטים ויצאה והזיקה פטור (וגם הליסטים פטורים אם לא הוציאוה) הוציאוה ליסטים חייבים.

הניחה בחמה או מסרה לחרש שוטה וקטן ויצאה והזיקה חייב גם בנעלה כראוי.

מסרה לרועה נכנס הרועה תחתיו.

נפלה לגינה ונהנית משלמת מה שנהנית, ירדה כדרכה והזיקה משלמת מה שהזיקה, ושמין בית סאה באותה שדה כמה היתה יפה וכמה היא יפה עכשיו, לרבי שמעון אכלה פירות גמורים משלמת פירות גמורים ואין שמין אגב שדה אלא אם הפירות לא נגמרו.

בבא קמא דף נ"ו. יום ה' פרשת ויחי ט"ז טבת תשפ"ד

פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים/

הפורץ גדר בפני בהמת חבירו פטור על הבהמה, ואם הכותל בריא חייב בדיני אדם, ואם הכותל רעוע פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים (על הבהמה) אף על גב שהכותל עומד לסתור.

הכופף קמתו של חבירו בפני הדליקה אם כשכפפה הגיע בה הדליקה ברוח מצויה חייב בדיני אדם (כפתו והביאו במקום שסוף החמה לבוא חייב שאין חילוק בין מקרב דבר אצל האש או האש אצל הדבר, כפתו במקום שהיה וסוף החמה לבוא פטור), ברוח שאינה מצויה אף על פי שלא ידע שיבוא רוח שאינה מצויה או שכיסה קמתו ועשאו טמון וגרם לפטור המבעיר חייב בדיני שמים (אע"פ שנתכוון לטובה שלא ימהר לשרוף).

השוכר עדי שקר והוציא ממון על פיהם חייב להחזיר מדיני אדם, אם שכרם עבור חבירו חייב בדיני שמים (אם אין לחבירו לשלם או הלך למדינת הים או אינו יודע שהעדים שקרנים), ואין אומרים שהיה להם שלא יעידו שדברי הרב ודברי התלמיד דברי מי שומעים. היודע עדות לחבירו בשני עדים חייבים להעיד שנאמר 'אם לא יגיד ונשא עונו' ואפילו עד אחד הבא לחייב שבועה אם לא העיד חייב בדיני שמים ואינו יכול לומר דילמא היה משתבע על שקר (עדים עוברים על אם לא יגיד כשאומרים בבית דין אין אנו יודעים).

העושה מלאכה בפרה אדומה ובמי פרה והנותן סם המוות בפני בהמת חבירו והשולח את הבעירה ביד חרש שוטה וקטן והמבעית חבירו פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים, וכן לחכמים אם נשברה כדו ברשות הרבים ולא סלקה נפלה גמלו ולא העמידה.

דף נ"ו - ע"ב

נעל בפני בהמה בכותל רעוע וחתרה הבהמה ויצאה, חייב למי שסובר תחילתו בפשיעה וסופו באונס חייב.

נעל בפני בהמה בכותל בריא והניחה בחמה ויצאה והזיקה חייב אפילו אם חתרה גם לסובר תחילתו בפשיעה וסופו באונס פטור, כיון שהניחה בחמה תעשה כל תחבולות כדי לצאת.

הוציאוה לסטים חייבים בין אם משכו והוציאו או הכישה במקל שהוא משיכה וקנה (ועוד שלעניין נזקין נקרא בעלים מי שבידו לשומרה, ודווקא גזלן שהוציא מרשות בעלים שהיו חייבים בשמירתה אבל שותף מתכוון להחזיק רק בשלו).

המעמיד בהמת חבירו על קמת חבירו חייב אפילו לא אחזה בידו אלא עמד בפניה כדי לעמוד על הקמה (וחייב משום שן ורגל הואיל והוא עשה הוא כשלו ואינו חייב משום אש).

רועה שמסר הבהמה לתלמידו נכנס תלמידו תחתיו לשמור הבהמה שלא יזיק, והרועה פטור, גם לסובר שומר שמסר לשומר חייב כיון שדרכו של הרועה למסור לתלמיד.

בבא קמא דף נ"ז. יום ו' פרשת ויחי י"ז טבת תשפ"ד

החזיר אבידה וגזילה לביתו/שואל באונס/ שוכר בגניבה

דף נ"ז - ע"א

הכניס אבידת חבירו לביתו - לרבה דינו כשומר חנם ולא כשומר שכר שחייב בגניבה ואבידה שאינו נהנה מהשמירה, אבל באבידת בעלי חיים חייב בגניבה ואבידה כיון שראה שמלומדות לצאת צריכות שמירה יתירה (שנגנבה באותו ענין שפשע מלשמוור לצאת), לרבי יוסף שומר אבידה כשומר שכר וחייב בגניבה ואבידה שנהנה במה שפטור לתת פרוטה לעני משום עוסק במצוה (בשעה שעוסק בה), או משום שהתורה שעבדו לשמור על כרחו (לר"ח וה"ג הלכה כרבי יוסף לר"י הלכה כרבה).

גנב וגזלן או אחד מד' שומרים שהחזירו צריכים להודיע לבעלים שהחזירו לרשות, חוץ מהשבת אבידה שנאמר 'השב תשיבם' שריבתה התורה השבות הרבה.

'השב תשיבם' שצריך להחזיר אבידה בהשבה מעולה לביתו ולגינתו ולחורבתו המשתמרת, ולסובר שומר אבידה הוא שומר חנם הוא השבה גם אם השיב לחצר שאינה משתמרת (אלא ברוח מצויה).

החזיר אבידה לביתו שאינה משתמרת במקום שיראה הבעלים, שחרית כיון ששכיח אז בביתו אינו חייב לטפל בה, בצהריים שאינו שכיח אז בביתו עדיין חייב לטפל בה.

שומר אבידה הטוען שאבידה נגנב ממנו, לסובר ששומר אבידה שומר חנם הוא פטור, ואם נמצא בידו משלם כפל, לסובר שומר שכר הוא כיון שטוען שנגנבה משלם, ואם טוען שלסטים מזוין אנסוהו ממנו פטור, ואם נמצא בידו לסובר לסטים מזוין גנב כיון שמטמין עצמו נמצא שטען טענת גניבה באונס חייב כפל, ולסובר לסטים מזוין גזלן פטור מן הכפל שגזלן פטור מכפל.

דף נ"ז - ע"ב

'כי ישאל איש מעם רעהו ונשבר או מת בעליו אין עמו שלם ישלם' ששואל חייב באונסים, וחייב גם בגניבה ואבידה קל וחומר משומר שכר, ואף על פי ששומר שכר חייב כפל בטוען טענת לסטים מזוין ונמצא בידו ושואל משלם רק קרן כשטוען שנגנב ממנו בליסטים מזוין, שלשלם קרן תמיד ומיד יותר חמור משומר שכר שמשלם כפל רק כשנמצא בידו.

השוכר פרה מחבירו ונגנבה, נחלקו רבי מאיר ורבי יהודה אם דינו כשומר חנם ופטור או כשומר שכר וחייב, למ"ד כשומר חנם דמי אם טען שנגנבה חייב שבועה, אם אמר הריני משלם ואיני נשבע ואחר כך נמצא הגנב משלם הכפל לשוכר, אם אמר שנגנבה בליסטים מזוין גם אם הוא שומר שכר פטור שהוא אונס וחייב שבועה, אם אמר הריני משלם ואחר כך נמצא הליסטים למ"ד שדינם כגנב חייבים הכפל לשוכר, וכן למ"ד שאין דינם כגנב אם טען שנגזל בליסטים מזוין ואמר הריני משלם ונמצא שנגנב שלא ע"י ליסטים מזוין שמשלם כפל לשוכר.